Aan de gemeenteraden van de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg

Datum	27 oktober 2024	Behandeld	Janny Kuijpers
Pagina	1 van 6		
Onderwerp	Kaderbrief 2026 – 2029		

Geachte raadsleden,

Met deze kaderbrief start het bestuur van de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord (MGR) de cyclus om te komen tot een meerjarenbegroting voor de jaren 2026 – 2029. Met deze brief nemen wij u mee in ontwikkelingen die de MGR ziet die een mogelijke impact hebben op de begroting van de genoemde jaren alsmede de begrotingswijziging van 2025, naast eventuele noodzakelijke indexaties.

De MGR heeft door de deelnemende gemeenten uitvoeringstaken op het gebied van Jeugdzorg, Wmo en Participatie toegewezen gekregen die anders door de zeven of veertien gemeenten zelf uitgevoerd moeten worden. Het gezamenlijk oppakken van taken leidt onder andere tot meer efficiëntie en zorgt voor continuïteit en minder administratieve lasten bij gemeenten en (zorg)aanbieders.

De kosten die samenhangen met het uitvoeren van de bij de MGR belegde taken zijn de basis van de begroting. Voor de begroting 2026-2029 gelden de navolgende uitgangspunten:

- De begroting wordt opgesteld op basis van de aan de MGR opgedragen taken. Er worden geen nieuwe taken toegevoegd, tenzij het bestuur van de MGR hier expliciet opdracht toe geeft.
- De taken van de MGR worden op een realistische wijze begroot, rekening houdend met het feit dat de MGR geen eigen vermogen heeft.
- De wijze waarop de bedragen in de begroting worden geïndexeerd vindt transparant plaats.
- Indien taken bij de MGR vervallen, worden de daarbij behorende kosten uit de begroting gehaald, waarmee de bijdrage van de gemeenten wordt verlaagd.

1. Algemene ontwikkelingen

De MGR ziet enkele ontwikkelingen die overkoepelend voor meerdere domeinen gelden.

- **Toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid**

  Momenteel vindt er een onderzoek plaats naar de positionering van de toezichthouders rechtmatigheid (Jeugdwet en Wmo) en kwaliteit (Wmo) bij de MGR.

  Gevolgen voor de begroting en taken van de MGR

  Indien de gemeenten besluiten de toezichtstaak bij de MGR te beleggen, heeft dit als gevolg dat de bijdrage van de gemeenten aan de MGR stijgt. Deze kosten voor toezicht hoeven dan niet meer bij de betreffende gemeenten te worden begroot. Dit gaat mogelijk gelden voor de begrotingswijziging 2025 die in het voorjaar 2025 wordt opgesteld.

- **De nieuwe contracten per 2026**

  Aan het eind van 2025 lopen de meeste overeenkomsten met aanbieders af. Op basis van de in 2024 uitgevoerde evaluaties worden een aantal vormen van jeugdhulp opnieuw ingekocht. Dit betreft de segmenten Dagbesteding en dagbehandeling (segment 3), Ambulant (segment 4) en mogelijk Wonen (segment 2). De overige contracten Wmo, Jeugd en Participatie worden verlengd. Voor de nieuw in te kopen jeugdhulp geldt dat de inkoop begin 2025 uitgevoerd wordt met een beoogde ingangsdatum van de contracten per 1 januari 2026. Ten aanzien van de overeenkomsten welke verlengd gaan worden geldt dat deze binnen de marges van het contract nog aangepast kunnen worden in 2025 en verlengd worden per 1 januari 2026.

  Gevolgen voor de begroting en taken van de MGR

  Voor de nieuwe contracten Jeugdhulp geldt dat de contractering en daarmee de kosten van de nieuwe inkoop doorlopen in 2025. Voor 2026 en verder zullen de uitvoeringskosten naar verwachting gelijk blijven.

- **Het Algemeen Controleplan**

  In 2023 is het Algemeen Controleplan vastgesteld door het bestuur van de MGR. Op grond van dit controleplan voert de MGR (materiële) controles uit bij gecontracteerde aanbieders. In 2024 heeft de MGR bij verschillende aanbieders het algemeen controleplan in werking gesteld, wat heeft geleid tot de start van enkele materiële controles en een fraudeonderzoek. Deze controles hebben verschillende doorlooptijden, waardoor de uitkomsten op dit moment nog niet bekend zijn.

  Gevolgen voor de begroting en taken van de MGR

  Het uitvoeren van het Algemeen Controleplan en materiële controles kunnen tot de uitkomst leiden dat een aanbieder niet rechtmatig heeft gehandeld. Indien blijkt dat een aanbieder niet rechtmatig heeft gehandeld, kan dit een mogelijke financiële terugvordering als gevolg hebben. Deze eventuele terugvorderingen landen bij de gemeenten.

- **Reële tarieven**
  Gemeenten zijn verplicht om reële tarieven te betalen voor Jeugdhulp en Wmo. Voor zowel de nieuw af te sluiten overeenkomsten als de verlengingen geldt de verplichting voor gemeenten tot het toepassen van reële tarieven, op grond van de AMvB's reële prijzen Jeugdwet en Wmo. Dat betekent dat zowel bij een nieuwe inkoop als bij het verlengen van overeenkomsten de tarieven opnieuw moeten worden berekend. Hiertoe is een tarievenonderzoek opgestart waarvan de uitkomsten begin 2025 worden verwerkt in een voorstel voor de tarieven voor 2026.
  Gevolgen voor de begroting en taken van de MGR
  De uitkomsten van het tarievenonderzoek kunnen leiden tot tariefstijgingen, waarvan momenteel nog onduidelijk is hoe groot de effecten hiervan zullen zijn. De effecten van de tariefsaanpassingen zullen binnen de gemeentelijke begrotingen van 2026 vallen.

2. Ontwikkelingen op het gebied van de Jeugdwet

De MGR vervult voor de zeven Noord-Limburgse gemeenten de taken op het gebied van inkoop, contractmanagement, data-analyses, contractbeheer, financiële afhandelingen en het toezien op rechtmatigheid uit. Voor Jeugd Segment 1 Opnamevervangende behandeling en behandeling met verblijf en Integrale Crisishulp Jeugd voert de MGR deze taken uit voor de veertien Noord- en Midden-Limburgse gemeenten.

Bovenregionale ontwikkelingen

- **Taskforce Jeugdzorg Limburg**
  De Taskforce Jeugd is in het leven geroepen om te komen tot verbeteringen van de continuïteit van jeugdzorg in de provincie Limburg. Deelnemers zijn de vier jeugdzorgregio's, VWS, VNG en het OZJ. De uitkomsten van deze Taskforce kunnen leiden tot aanpassingen in de samenwerking tussen de vier jeugdzorgregio's in Limburg. Wat die uitkomsten zijn is op het moment van opstellen van deze kaderbrief niet bekend. Eind 2024 worden de eerste resultaten verwacht.
  Gevolgen voor de begroting en taken van de MGR
  Vooralsnog is niet de verwachting dat de uitkomsten van de Taskforce effect zullen hebben op de taken of begroting van de MGR.

- **Monitoring van het continuïteitsplan Mutsaersstichting**
  De komende jaren zullen de resultaten van het in 2024 opgestelde continuïteitsplan van de Mutsaersstichting gevolgd worden. De MGR vervult namens 13 Noord- en Midden-Limburgse gemeenten de kassiersfunctie voor wat betreft de steungelden. Eventuele juridische ondersteuning in verband met de uitvoering van het continuïteitsplan Mutsaersstichting komt eveneens ten laste van de MGR.
  Gevolgen voor de begroting en taken van de MGR
  Het contractmanagement, de data-analyses en de uitvoering van de kassierstaak hebben geen ophogend effect op de begroting.

Regionale ontwikkelingen

- **De Bijzondere Toegang Opnamevervangende behandeling en behandeling met verblijf**
  De MGR vervult de werkgeversrol van de voorzitter en de administratie ondersteuning van de Bijzondere Toegang van segment 1. Met ingang van 2025 wordt deze taak overgeheveld naar het Zorg- en Veiligheidshuis Limburg-Noord.
  Gevolgen voor de begroting en taken van de MGR
  De MGR zal de werkgeversrol met ingang van 2025 niet meer hebben. De MGR zal nog wel de financiële afhechting van de Bijzondere Toegang op zich nemen tot het moment dat ook dat kan worden overgedragen.

3. Ontwikkelingen op het gebied van de Wmo

De MGR vervult voor de zeven Noord-Limburgse gemeenten de taken op het gebied van inkoop, contractmanagement, data-analyses, contractbeheer, financiële afhandelingen en het toezien op rechtmatigheid uit.

Landelijke ontwikkelingen

- **Het abonnementstarief Wmo**
  Vanaf 1 januari 2026 wordt naar verwachting aan alle Wmo-voorzieningen met een abonnementstarief (dit geldt bijvoorbeeld voor hulp bij het huishouden) een inkomensafhankelijke eigen bijdrage verbonden. Dit betekent dat de hoogte van de eigen bijdrage van inwoners afhankelijk wordt van het inkomen. De inkomensafhankelijke bijdrage heeft als doel om de druk bij gemeenten op het gebruik van Wmo-voorzieningen te verlagen en om de (financiële) houdbaarheid van de zorg te verbeteren.
  Gevolgen voor de begroting en taken van de MGR
  Of de druk bij gemeenten op het gebruik van de voorzieningen daadwerkelijk daalt door middel van de inkomensafhankelijke bijdrage wordt gemonitord aan de hand van data-analyses die de MGR reeds uitvoert. Het abonnementstarief heeft verder geen effect op de begroting van de MGR.

Voor de Wmo geldt dat er momenteel geen ontwikkelingen zijn die direct effect hebben op de begroting van de MGR.

4. Ontwikkelingen op het gebied van Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, Bemoeizorg & Preventie

Sinds 2022 wordt er gewerkt met de regionale begroting van de tweede module (BW/MO/B&P) door de veertien aangesloten gemeenten. Naast de bij Jeugd en Wmo genoemde taken voert de MGR ook procesregie uit en worden de lokale toegangen gecoördineerd.

Landelijke ontwikkelingen

- **Het woonplaatsbeginsel**

  De wet Woonplaatsbeginsel en het objectief verdeelmodel zijn in 2023 controversieel verklaard en het is momenteel onduidelijk welke prioriteit het nieuwe kabinet geeft aan de invoering van de wet Woonplaatsbeginsel. Bij deze wet hoort het objectieve verdeelmodel. Het objectieve verdeelmodel gaat over de manier waarop landelijke gelden aan de gemeenten worden verdeeld. Ook de invoering hiervan laat op zich wachten, aangezien de wet woonplaatsbeginsel en het objectieve verdeelmodel onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

  Gevolgen voor de begroting en taken van de MGR

  Op het moment dat de wetswijziging rondom het invoeren van het woonplaatsbeginsel Beschermd Wonen en landelijk objectief verdeelmodel wordt ingevoerd kan de omvang van de financiële middelen Beschermd Wonen veranderen en wijzigt de wijze waarop de MGR deze middelen ontvangt. Dan zal de MGR de middelen voor Beschermd Wonen-middelen niet meer bij de centrumgemeente (Venlo), maar bij de 14 deelnemende gemeenten op moeten halen.

Regionale ontwikkelingen

- **De verdeelsleutel**

  Door het Algemeen Bestuur is in 2024 besloten om vanaf 2026 te werken met een nieuwe financiële verdeelsleutel tussen de gemeenten, gebaseerd op objectieve kaders en uitgangspunten, waarbij de zorgvraag centraal staat in plaats van het zorgaanbod. De aanpassing van de verdeelsleutel betekent een wijziging van artikel 1 sub g van de Samenwerkingsmodule 2 van de gemeenschappelijke regeling.

  Gevolgen voor de begroting en taken van de MGR

  De nieuwe regionale verdeelsleutel is financieel uitgewerkt en is gebaseerd op het door de VNG uitgewerkte verdeelmodel van Andersson Elffers Felix. De nieuwe verdeelsleutel leidt tot aanzienlijke verschillen tussen gemeenten. De gemeenten zijn op de hoogte van de gevolgen voor de eigen begrotingen van 2025, 2026 en verder. Voor de begroting van de MGR heeft dit geen effect.

- **De vraag naar Beschermd Wonen**
  De vraag naar Beschermd Wonen blijft licht groeien. Hierdoor zijn er wachtlijsten van cliënten voor de instroom in Beschermd Wonen. Wij voorzien ook voor de komende jaren een gematigde groei van behoefte naar uitbreiding van het aantal plekken Beschermd Wonen.
  Gevolgen voor de begroting en taken van de MGR
  De MGR gaat in de begroting uit van een gematigde groei in de komende jaren. Tot en met 2024 is de groei van het aantal beschermd wonen plekken opgevangen door de toename van ontvangen middelen vanuit het Rijk. Mochten de extra middelen vanuit het Rijk onvoldoende zijn, dan zal het surplus op de regionale begroting van BW, MO en B&P afnemen. Indien de vraag groeit en hierdoor aanvullende middelen nodig zijn, dan dient hierover separate besluitvorming plaats te vinden.

Onderwerpen die betrekking hebben op de uitvoeringstaken van de MGR, maar geen potentieel gevolg hebben voor de eigen of gemeentelijke begroting, worden in het voorjaar 2025 opgenomen in de jaarplanning van de MGR die onderdeel is van begroting/begrotingswijziging.

De MGR zal bij het opstellen van de begroting in maart 2025 evalueren wat de status is van bovenstaande ontwikkelingen en neemt deze, op basis van de dan beschikbare gegevens, mee bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2026 – 2029.

Vervolg
Wanneer u op deze brief wilt reageren, dan verzoeken wij u dit uiterlijk 28 februari 2025 te doen. Dat maakt het voor ons mogelijk om uw zienswijze te betrekken bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2026 – 2029.

Zoals u van ons gewend bent, sturen wij de ontwerpbegroting 2026 – 2029 eind april 2025 aan u toe voor het geven van een zienswijze.

Hoogachtend,

De secretaris-directeur
J. Kuijpers

De voorzitter
M. Leenders